

«فرهنگستان» از آمار ۴ ماه اخیر گزارش می‌دهد

کنسرت‌ها ۲٫۵ برابر شد

کیانا تصدوق مقدم خبرنگار گروه فرهنگ

صدای تشویق آتقدر بالا می‌رود که زمین را به لرزه درمی‌آورد. مردم یکی پس از دیگری سالن راترک می‌کنند و به خاطره‌ای که برایشان ساخته شده لیخنند می‌زنند. با یکدیگر صحبت می‌کنند و می‌گویند باید منتظر مشخص شدن تاریخ بعدی اجرای خواننده محبوبشان باشند تا آن را از دست ندهند. این اشتیاق نشان از علاقه مخاطب به موسیقی دارد. مخاطبی که از همان بدو تولد گوشش به این هنر آشناست و با آواز لالایی مادر آرامش می‌گیرد. انگار موسیقی همان هنری است که روح انسان را نوازش می‌کند و تا جایی پیش می‌رود که تبدیل به عضو جدانشدنی از زندگی افراد می‌شود و شاید به همین دلیل است که توجه به آن یکی از اصلی‌ترین وظایف مدیران فرهنگی محسوب می‌شود. حمایت آن‌ها از این عرصه هنری، از چند بعد حائز اهمیت است. اگر بخش اجراهای صحنه‌ای را در نظر بگیریم، می‌توان گفت دو جنبه دارد. اول بحث اقتصاد آن است که شاید این روزها اساسی‌ترین مسئله‌ای باشد که به آن توجه می‌شود و تجربه ثابت کرده کنسرت با وجود قیمت بالای بلیت‌ها همواره مخاطب خود را به سالن می‌کشاند. دومین بعد جنبه فرهنگی آن است که بستری سالم برای تفریح خانوادگی فراهم می‌شود. بعد از اجراهای صحنه‌ای، تک‌آهنگ‌ها یکی دیگر از گونه‌های هنر موسیقی است که در زندگی روزمره اکثریت مردم جای خودش را پیدا کرده و شاید دلیل آن ارزان بودن و دسترسی سریع به آهنگ‌ها باشد. مخاطب می‌تواند در هر کجا که باشد با زدن یک دکمه، موسیقی مورد علاقه‌اش را دانلود کرده و آن را گوش دهد. با حمایت از این بخش، ناخودآگاه مخاطب به سمت آثاری سوق داده می‌شود که با در نظر گرفتن فرهنگ ایرانی، برای مخاطب این سرزمین ساخته شده است. باتوجه به موارد فوق و بررسی میزان اهمیت این هنر، وضعیت مجوزهای موسیقی در ۴ ماه گذشته را در مقایسه با مدت مشابه دو سال قبل بررسی کردیم. با آمار دفتر موسیقی وزارت ارشاد، در ماه‌های تیر، مرداد، شهریور و مهرماه ۱۴۰۳، تعداد ۱۴۱۰ کنسرت روی صحنه رفته که این اجراها در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ به ترتیب ۵۷۳ و ۴۰ کنسرت بود. یعنی در سال ۱۴۰۳ رشد تعداد کنسرت‌ها نسبت به سال قبل ۱۴۶ درصد و نسبت به سال ۱۴۰۱، ۳ هزار و ۴۰۰ درصد بوده است.

مهرماه؛ بهار اجرای کنسرت ۱۴۰۳

باتوجه به آمارهای موجود دفتر موسیقی وزارت ارشاد، در مهرماه ۱۴۰۳ تعداد ۷۵۴ اجرای صحنه‌ای برگزار شد. تعداد این اجراها در تیر، مرداد و شهریور به ترتیب ۶۲۰، ۴۹۷ و ۴۹۷ بود.

در دو ماه تیر و مرداد به دلیل ایام محرم و صفر کنسرت‌های کمتری اجرا شده و آن اجراهایی هم که روی صحنه رفته مربوط به موسیقی مذهبی است. اولین ماه تابستان ۱۴۰۲ با ۲۹۴ کنسرت میزبان مخاطبان بود و دو ماه بعد، یعنی مرداد و شهریور به دلیل ایام محرم و صفر تعداد اجراها محدود به کنسرت‌های مذهبی شد و به ترتیب ۱۲ و ۵۸ اجرا روی صحنه رفت. مهر ۱۴۰۲ با پایان ایام عزاداری، کنسرت‌ها قوت گرفت و تعداد ۲۰۶ اجرایی صحنه رفت. این آمار اختلاف چشمگیری را در مقایسه با اجراهای مدت زمان مشابه در سال ۱۴۰۳ دارد. آمار اجرای کنسرت در مدت زمان مشابه سال ۱۴۰۱ متفاوت است. در این مدت تنها ۴۰ اجرای صحنه رفته است. بعد از کنترل ویروس کرونا، کنسرت‌ها و دیگر فعالیت‌های فرهنگی که مشغول احیا کردن خود بودند بار دیگر در پاییز ۱۴۰۱ تعطیل شدند. در نهایت با در نظر گرفتن ۲ ماه ایام محرم و صفر و تعطیلی‌ها، تعداد اجراها در مدت زمان مدنظر به پایین‌ترین حد ممکن رسید.

با احتساب این آمارها تعداد اجراهای سال جاری ۲٫۵ برابر سال گذشته و ۳۵ برابر ۱۴۰۱ شده است.

رشد ۱۳ درصدی صدور مجوز تک‌آهنگ در سال ۱۴۰۳

در چهار ماه تیر، مرداد، شهریور و مهر مجوز ۱۳۴۸ نماهنگ صادر شده که سهم موسیقی پاپ در همه ماه‌های نامبرده بیشتر است. در مدت زمان مشابه سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۱۸۹ تک‌آهنگ مجوز گرفتند که رشد ۱۳ درصدی را نسبت به سال جاری نشان می‌دهد. در ۴ ماه سال ۱۴۰۱ هم با توجه به آمارهای موجود، تعداد ۵۵۵ تک‌آهنگ مجوز گرفتند که این آمار، رشد ۱۴۲ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ داشته است.

در میان ۴ ماهی که در سال ۱۴۰۳ مورد بررسی قرار دادیم، در تیرماه بیشترین و مرداد کمترین مجوز صادر شده است. هنوز تعدادی از گونه‌های مختلف موسیقی که در مهرماه برای آن مجوز صادر شده اعلام نشده است. اما در سه ماه دیگر، از ۱۰۲۷ موسیقی مجوزگرفته ۷۹۱ آهنگ در گونه پاپ بودند. یعنی حدود ۷۷ درصد.

حوزه موسیقی با چه شرایطی

در انتظار معاون هنری جدید است؟

زمانی که وزارت ارشاد تحویل دولت سیزدهم شد، فعالیت‌های فرهنگی همگی تحت‌تأثیر ویروس کرونا در برزخ بود اما توجه به موقع مدیران فرهنگی به این حوزه، موسیقی را به دوران پیش از کرونا برگرداند. مجوز تک‌آهنگ‌ها و اجراهای صحنه‌ای با تعدادی قابل قبول صادر می‌شد و موسیقی‌جان تازه گرفت.

نکته‌ای که در دوره معاونت هنری دولت سیزدهم مورد توجه قرار می‌گرفت، حمایت وزارت ارشاد از مجوزهای صادرشده برای اجراهای صحنه‌ای و مقابله با برخوردهای سلیقه‌ای در استان‌ها بود. نمونه بارز این حمایت‌ها، کنسرت علیرضا قربانی در اصفهان که بعد از لغو چندین باره، با پاسفاری و پیگیری‌های وزیر ارشاد برگزار شد. نکات مطرح‌شده نشان می‌دهد معاون هنری دولت چهاردهم که هنوز به صورت رسمی حکم نگرفته، این حوزه را در شرایط قابل قبولی تحویل می‌گیرد. چند نکته باید در دستورکار معاون هنری وزارت ارشاد دولت چهاردهم باشد؛ از بین بردن انحصار برگزاری کنسرت در تهران و روی صحنه رفتن خواننده‌ها در استان‌ها و شهرستان‌های مختلف، مقابله با برخورد سلیقه‌ای برای لغو کنسرت‌ها خارج از چهارچوب قانونی وزارت ارشاد و توجه به گونه‌های مختلف موسیقی در صدور مجوز کنسرت و تک‌آهنگ. به نظر می‌رسد اگر معاون هنری جدید بتواند این حوزه را در شرایط فعلی حفظ کند و به نکات فوق توجه داشته باشد، می‌تواند زمینه رشد بیشتر در حوزه موسیقی را فراهم کند.

آبان هم تکرار پروتوق کنسرت

طبق روال همیشه، دفتر موسیقی وزارت ارشاد پایان هر ماه آمار مجوزهای صادر شده برای اجراهای صحنه‌ای، تک‌آهنگ و... را منتشر می‌کند. به همین دلیل آمار دقیقی از تعداد کنسرت‌هایی که آبان ماه برگزار می‌شود موجود نیست اما با نگاهی به سایت‌های فروش بلیت به ۱۲ اسم رسیدیم که از تاریخ ۳۰ تا ۳۰ آبان در تهران اجرا دارند. البته کنسرت‌های آبان به این تعداد محدود نمی‌شود و ممکن است بعضی بلیت‌های اجرائی بعضی خواننده‌ها در یک سایت مشخص به فروش برسد. نکته دیگر اینکه ۱۲ کنسرتی که نام برده شده بدون در نظر گرفتن تعداد سانس است. از اول تا ۱۰ آبان هم ۱۱ خواننده روی صحنه رفتند که به دلیل گذشتن از تاریخ برگزاری در جدول قرار داده نشده است.

زندگی روزمره درآینه سریال «دوستان»

حدیث ملاحسینی خبرنگار

سی سال پیش بود که ۶ دوست، با یک سریال درهای خانه‌های مردم دنیا را زدند و سریال «دوستان» به مدت ده سال با داستان‌ها و مسائل هر روزه‌شان مهمان آنها شدند. این مهمانی البته منحصر به این باز زمانی و مکانی نشد و همان‌طور که می‌بینیم، محبوبیت سرگذشت این دوستان و طنزپردازی آنها تا به امروز کش آمده و مرزها را دنوردیده است. سال گذشته، «متیو پری» بازیگر نقش «چندلر بینگ» چشم از جهان فروبست و سی‌مین سالگرد این سریال خاطره‌انگیز را به چشم ندید. به بهانه سی‌ساله شدن این سریال نگاهی به آن داشتیم تا ببینیم «دوستان» چه چیزی داشت که مردم آن را دنبال می‌کردند. شب هنگام است و پس از یک روز پرکار و خسته‌کننده به خانه برگشته‌ایم. روی مبل لم می‌دهیم و تلویزیون را روشن می‌کنیم. تیزر از سریال محبوب «دوستان» (Friends) روی صفحه ظاهر می‌شود و ما همچون میلیون‌ها بیننده دیگر به مدت بیست دقیقه سرگرم ماجراها و شوخ‌طبعی‌های این شش دوست می‌شویم. چنین سرگرمی‌ای البته در نظر عده‌ای از افراد، ازجمله روشنفکران برج عاج‌نشین خالی از اشکال نیست؛ چراکه امثال این سریال که بینندگان زیادی دارند و از محبوبیت چشمگیری برخوردارند، اغلب از ارزش‌های والای هنری تهی‌اند و اساساً مطلب قابل‌تأملی برای ارائه کردن به مخاطب ندارند. به عبارت دیگر، سازندگان آن‌ها کیفیت را فدای کمیت می‌کنند و آنچه برایشان بیشتر موضوعیت دارد، نه خلق محتوایی فاخر و

لیست مجوزهای صادرشده موسیقی در ۴ ماه اخیر ۱۴۰۳

ماه	تک‌آهنگ	آلبوم موسیقی	نماهنگ	اجرای صحنه‌ای
تیر	۲۳۸	۱۷	۷	۹۷
مرداد	۴۷۲	۳۴	۱۳	۶۲
شهریور	۳۱۷	۱۵	۹	۴۹۷
مهر	۳۲۱	۲۶	۹	۷۵۴

لیست مجوزهای صادرشده موسیقی در ۴ ماه ۱۴۰۲

ماه	تک‌آهنگ	آلبوم موسیقی	نماهنگ	اجرای صحنه‌ای
تیر	۳۵۲	۲۶	۲۲	۲۹۴
مرداد	۲۶۰	۲۶	۹	۱۲
شهریور	۲۸۸	۱۲	۷	۵۸
مهر	۲۸۹	۲۰	۲۴	۲۰۶

لیست مجوزهای صادرشده موسیقی در ۴ ماه ۱۴۰۱

ماه	تک‌آهنگ	آلبوم موسیقی	نماهنگ	اجرای صحنه‌ای
تیر	۲۵	۴		۴۰
مرداد	۸۰	۱	۱۱	
شهریور	۲۹۶	۱۸	۷	
مهر	۱۵۴	۱۶	۴	

درصد رشد تک‌آهنگ ۱۴۰۳ به نسبت ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

سال	تعداد	درصد رشد نسبت به سال قبل
۱۴۰۲	۱۱۸۹	۱۳
۱۴۰۱	۵۵۵	۱۴۲

درصد رشد آلبوم موسیقی ۱۴۰۳ به نسبت ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

سال	تعداد	درصد رشد
۱۴۰۲	۸۴	۹٫۵
۱۴۰۱	۴۸	۹۱

درصد رشد نماهنگ ۱۴۰۳ به نسبت ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

سال	تعداد	درصد رشد
۱۴۰۲	۶۲	-۳۸
۱۴۰۱	۲۲	۷۲

درصد رشد اجرای صحنه‌ای ۱۴۰۳ به نسبت ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

سال	تعداد	درصد رشد
۱۴۰۲	۵۷۳	۱۴۶
۱۴۰۱	۴۰	۳۴۰۰

کنسرت‌های درحال برگزاری آبان‌ماه ۱۴۰۳

شماره	خواننده	مکان	تاریخ برگزاری
۱	رضا صادقی	سالن وزارت کشور	۱۰ آبان
۲	مجید رضوی	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۱۶ تا ۱۰ تهران
۳	علی یاسینی	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۱۱ آبان
۴	علی زندکلیلی	مرکز همایش‌های برج میلاد	۱۱ آبان
۵	گوشا رضایی	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۱۴ آبان
۶	بهنام بانی	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۱۷ تا ۱۸ آبان
۷	علیرضا طلیسچی	هتل اسپیناس پالاس	۱۹ آبان
۸	محسن ابراهیم‌زاده	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۲۱ آبان
۹	حمید عسکری	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۲۸ آبان
۱۰	محسن یگانه	هتل اسپیناس پالاس	۲۸ آبان
۱۱	ماکان‌بند	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۲۹ آبان
۱۲	علی عبدالمالکی	سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی	۳۰ آبان

می‌توان واکاوی کرد و توضیح داد؟ پاسخ این است که این سریال با ریتم سریع و شخصیت‌پردازی دقیقی که دارد، با منطق متفاوتی به رخ داده‌ها و مسائل زندگی روزمره می‌پردازد.

چنانچه به رفتار هر یک از شخصیت‌ها که مکمل یکدیگرند توجه کنیم، درمی‌یابیم که آن‌ها اتفاقات کوچک و پیش‌پاننده را اغراق می‌کنند، درحالی که با رخدادهای اساسی و نقاط عطف زندگی به شکلی خنده‌دار برخورد می‌کنند. بنابراین در دنیای کمدی، آن‌ها خصلت دلهره‌آور و نگران‌کننده‌ای که لحظات تعیین‌کننده و حساس زندگی دارند رنگ می‌بازد و چنین رویکردی باعث می‌شود که اتفاقات مهم و غیرمهم زندگی در نظر مخاطب با یکدیگر هم‌سنگ و هم‌تراز شوند. به بیانی دیگر، ما با یک نوع یکنواختی طنزگونه در جریان زندگی مواجهیم؛ به شکلی که مخاطب در لحظه وقوع خیانت، طلاق، ازدواج، شکست شغلی و... منتقل نمی‌شود، ضربان قلبش بالانمی‌رود و روی مبل صاف نمی‌نشیند. بلکه به همان شکل که نم داده است به قهقهه زدن ادامه می‌دهد؛ چراکه از نظر مخاطب در عالم این سریال برخلاف دنیای واقعی، چنین پیشامدهایی صرفاً بازیگروشی‌های زندگی انگاشته می‌شوند و نه مسائلی برجنگ که می‌توانند موقعیت فرد را زیرورو کنند.

این احتمالاً همان امرگمشده‌ای است که بیننده به دنبالش است و آن را در سریال‌های این چنینی پیدا می‌کند. درحقیقت، او هوشیار و آگاه است که زندگی واقعی‌اش دشوارتر و ترازیک‌تر از این صحبت‌هاست و فقط از رهگذر دیدن همین سبک سریال‌ها و تخیل پیرامون آن‌هاست که می‌تواند برخوردی شیفته‌آمیز و تفننی با موانع و دغدغه‌های جدی زندگی داشته

باشد و زهر آن‌ها را بگیرد. چنین تخیلی بی‌شک برای بیننده ارضاکنده است، چراکه یک جور خرق عادت است. اما برخلاف نگرش روشنفکران برج عاج‌نشین، نمی‌توان آن را همچون آفیونی در نظر گرفت که قوه خلاقیت و تعقلش را تعطیل می‌کند و او را در ورطه‌های فعالیت می‌اندازد. بلکه برعکس، به تصویر کشیدن سرگذشت این شش دوست می‌تواند نکاتی برای ارائه کردن هم باشد؛ چراکه کارگردان دوربین را به دست گرفته و آن را در بطن زندگی روزمره آن‌ها قرار داده است و به خود زندگی، با همه اتفاقات ریز و درشتش ارزش داده است و الزاماً به دنبال یک اتفاق محیرالعقول و دور از ذهن نبوده است. این اقدام می‌تواند چنین پیامی را برای مخاطب داشته باشد که همین لحظات درگذر، خود زندگی‌اند و باید غنیمت شمرده شوند و آن‌ها را ستایش کرد. از سوی دیگر، همان‌طور که پیش‌تر گفتیم، شیوه برخورد شخصیت‌های سریال با بحران‌ها و پستی و بلندی‌های زندگی، بسی متفاوت از مواجهه ما در دنیای واقعی است. بنابراین، چنین مسئله‌ای می‌تواند جرقه‌ای برای مخاطب باشد تا بتواند به شکل خلاقانه‌ای با مسائل زندگی روزمره‌اش مواجه شود و آن‌ها را تعبیر و تفسیر کند.

درنهایت، امثال سریال Friends با وجود کم‌دی بودن زنج‌های زندگی را به تصویر می‌کشند؛ چراکه زنج‌ها جزء لاینفک زندگی‌اند. اینجاست که باگریزی به جمله معروف نیچه، درمی‌یابیم که به جای فرار از زنج‌ها باید شجاعانه با آن‌ها روبرو شد و به آن‌ها آری گفت. شاید حتی شجاعانه‌تر هم باشد که با لیخنند با آن‌ها مواجه شد و با نگرشی متفاوت، که از این سریال می‌توان وام گرفت، با لحظات سخت و نقاط عطف زندگی برخورد کرد.